

Η ραγιαδική κακομοιριά και οι κομάντος

Του Αλέξη Παπαχελά

Εχουμε επιτέλους αποκτήσει μία ομάδα υπουργών, οι οποίοι είναι αποφασισμένοι να «σπάσουν αυγά» και, το κυριότερο, να εξηγήσουν γιατί το κάνουν. Τα τελευταία χρόνια έγινε δυστυχώς μεγάλη ζημιά στον τόπο από την πολιτική δειλία των πολιτικών που είχαν αναλάβει την υλοποίηση των Μνημονίων. Ελάχιστοι είχαν το πολιτικό θάρρος να πουν τα πράγματα με το όνομά τους. Κρύβονταν λοιπόν πίσω από την τρόικα και κορόιδευαν τον κόσμο. Εριχναν την ευθύνη για οιαδήποτε απόφαση που εμπεριείχε ένα

δράμι πολιτικού κόστους στην τρόικα και στο Μνημόνιο. Με ραγιαδική κακομοιριά εξηγούσαν στους ψηφοφόρους-πελάτες «μα τι να κάνω, εγώ θέλω να σε διορίσω, αλλά η τρόικα...». Ο αντίκτυπος αυτής της τακτικής ήταν καταστροφικός. Η κοινή γνώμη δικαιολογημένα έχασε κάθε εμπιστοσύνη και σεβασμό στο πολιτικό σύστημα. Κανείς δεν εμπιστεύεται έναν... κακομοιρή που δικαιολογείται τόσο σαχλά επειδή κάνει το καθήκον του. Και οι εταίροι μας, όμως, έβλεπαν ότι το πρόγραμμα αλλαγών και με-

ταρρυθμίσεων ήταν πολιτικά ορφανό, αφού κανείς δεν το «έπαιρνε πάνω του». Κανένα ανάλογο πρόγραμμα δεν έχει πετύχει, πουθενά, χωρίς ισχυρή πολιτική στήριξη.

Τώρα τα πράγματα έχουν

με τον τρόπο του γκρεμίζει στερεότυπα, απαντάει σε λαϊκισμούς και επικοινωνεί με τον κόσμο. Δεν υπάρχει τίποτα πιο σημαντικό αυτήν την ώρα. Ο κόσμος βαρέθηκε ή μάλλον σιχάθηκε να ακούει ότι πρέ-

σέχεια με εκείνους που και κρύβονταν πίσω από τον μπαμπούλα της τρόικας και στο τέλος δεν έκαναν τίποτα λόγω ανικανότητας.

Θα μου πείτε, μπορεί αυτοί οι λίγοι πολιτικοί να κάνουν τη διαφορά; Εχω τις αμφιβολίες μου γιατί έχει περάσει πολύς χρόνος και δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι η μεγάλη μάζα της κοινωνίας ακούει πια φωνές λογικής. Οι περικοπές και η βαθιά ύφεση έχουν κουράσει πολύ τον κόσμο. Οι φωνές των «σαμπουκάδων» και των εύκολων συνθημάτων έχουν κερδίσει οπαδούς ανά-

μεσα στα θύματα της κρίσης. Τα νέα πρόσωπα του αστικού πολιτικού συστήματος εμφανίσθηκαν αργά και αφότου είχε γίνει η μεγάλη ζημιά από τους δειλούς και ανεπαρκείς προκατόχους τους. Δεν έχουμε πολύ χρόνο μπροστά μας γιατί η κοινωνία αρχίζει να εξαντλεί τα τελευταία αποθέματα «λίπους» που είχε καβαντζάρει για τα πολύ δύσκολα. Οι λίγοι υπουργοί-κομάντος έχουν ελάχιστο χρόνο για να παράξουν έργο αλλά και να πείσουν το ορθολογικό τμήμα της κοινωνίας για την αναγκαιότητα των αποφάσεών τους.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

αλλάξει. Κάποιοι από τους υπουργούς έχουν πλέον βγει στη «δημόσια πλατεία» και εξηγούν γιατί πολλά πράγματα που γίνονται λόγω του Μνημονίου έπρεπε να έχουν γίνει εδώ και δεκαετίες. Ο καθένας

πεί να γίνει το Χ ή το Ψ για να πάρουμε τη δόση ή επειδή ο κ. Τόμσεν νευρίασε... Μπορεί να εκνευρίζεται και να θυμώνει με τους πολιτικούς που του μιλούν στα ίσα, αλλά τους σέβεται πολύ περισσότερο σε

Η ΑΥΓΗ

Θερμό καλοκαίρι, καυτό φθινόπωρο

Στον σκληρό πυρήνα της εφαρμογής του Μνημονίου έχει εισέλθει η κυβέρνηση, καθώς μόνο σε δύο μήνες επιχειρεί να ικανοποιήσει δεσμεύσεις τριών ετών. Η εσωτερική υποτίμηση, που αποτελεί τη βάση των επιδιώξεων της τρόικας, προϋποθέτει πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους, που λειτουργούσε αναδιανεμητικά υπέρ των ασθενέστερων. Για να επιτευχθεί αυτό, επιβάλλεται η παράκαμψη των «αγκυλώσεων» του δημοκρατικού κράτους δικαίου. Η νομοθέτηση ορισμένων μέτρων με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, η κατάργηση θέσεων στο Δημόσιο με υπουργική απόφαση, η δυσφήμιση συνταγματικών δικαιωμάτων, όπως η νομιμότητα, που αντιμετωπίζεται ως ταμπού που καταργείται, είναι μερικές από τις κυβερνητικές μεθοδεύσεις που προωθούν ακόμη πιο αυταρχική ερμηνεία του δόγματος «υπεράνω όλων η σωτηρία της πατρίδος».

Η επίσκεψη Σαμαρά στην Ουάσινγκτον επιβεβαιώνει πόσο κοστίζει στην Ελλάδα η πρόσδεσή της οικονομικά στο άρμα του γερμανικού φιλελευθερισμού και γεωπολιτικά με το ένα πόδι στο Βερολίνο και με το άλλο στις ΗΠΑ. Η Ελλάδα είναι μικρή χώρα, αλλά αυτό δεν την εμποδίζει να αναζητεί φίλους και συμμάχους, κατά προτεραιότητα στον ευρωπαϊκό περίγυρο, ώστε να ισχυροποιεί τη διεθνή θέση της. Η παρούσα κυβέρνηση σύρεται από προστάτη σε προστάτη ως υπάκουος μαθητής. Κι αυτή η υποτελής τάση επιχειρείται να δικαιολογηθεί από τη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας. Αλλά είναι η υποτέλεια που έσυρε τη χώρα δέσμια στην τρόικα κι αναπαράγει τον φαύλο κύκλο λιτότητας - ανεργία - εθνική ταπείνωση.

Οι διαφορές του Ομπάμα με τη Μέρκελ είναι γνωστές. Δεν υπάρχει όμως αυτόματος πιλότος που θα αλλάξει την πορεία της γερμανικής πολιτικής. Είναι οι εσωτερικοί πολιτικοί - κοινωνικοί συσχετισμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση που πρωτίστως μπο-

ρούν να επηρεάσουν και να ανατρέψουν την πολιτική της ακραίας «ανταγωνιστικής λιτότητας». Η ελληνική κυβέρνηση έχει επιλέξει να βρίσκεται στο πλευρό των κυρίαρχων που επιβάλλουν την ευρωλιτότητα. Το πρόβλημα της Ελλάδος είναι, λοιπόν, πρωτίστως πολιτικό. Και μόνον η ανατροπή των υφιστάμενων πολιτικών συσχετισμών, η αντιστοίχιση των κοινωνικών με τις πολιτικές εξελίξεις, μπορεί να ανοίξει μια χαραμάδα προοπτικής για τον λαό και ιδιαίτερα τη νεολαία. Αυτό το καλοκαίρι η πρωτοφανής σε βιαιότητα μνημονιακή επίθεση ενεργοποιεί πολιτικά και πάλι τη λαϊκή απόγνωση. Το «πείραμα ΕΡΤ» υπήρξε η αρχή. Ακολουθούν «νέες ΕΡΤ», καθώς η διαθεσιμότητα και οι απολύσεις οδηγούν στη διάλυση ολόκληρους τομείς κοινωνικών υπηρεσιών όπως σχολεία, νοσοκομεία αλλά και επικοινωνιακή πρόνοια στους δήμους.

Το κυβερνητικό μπλοκ εμφανίζεται με επίφοβη συνοχή. Επί τρικομματικής κυβέρνησης, το σχήμα της συνενδρίασης των τριών πολιτικών αρχηγών αποτελούσε το κέντρο λήψης «των τελικών αποφάσεων». Σήμερα το κέντρο αυτό έχει καταληφθεί εξ ολοκλήρου από τον πρωθυπουργό. Σαμαράς και Βενιζέλος φοβούνται να αποδώσουν στους βουλευτές τους τις συνταγματικές αρμοδιότητές τους αλλά και μεταξύ τους, παρ' ότι πολιτικά συμφωνούν, μοιάζουν ως παράγοντες διαφορετικών κυβερνήσεων. Ο Σαμαράς πήγε χωρίς τον Βενιζέλο στις ΗΠΑ, παρ' ότι συναντήθηκε με τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών. Ο Βενιζέλος επαναλαμβάνει (για να πεισθεί...) ότι χρειάζεται «νέα εθνική συμφωνία», που η σύνταξη της αναβάλλεται τώρα για τη ΔΕΘ. Μπορεί να αποδειχθεί το προεκλογικό μανιφέστο των κυβερνητικών εταίρων. Και οι δυο τους εναποθέτουν τις ελπίδες τους στη Μέρκελ μετά τις γερμανικές εκλογές του Σεπτεμβρίου, δεν θέτουν θέμα νέου κουρέματος, ενώ τα μηνύματα είναι εξαιρετικά αποθαρρυντικά για μια τέτοια άμεση εξέλιξη.

Μέσα σε ένα τόσο εκρηκτικό κοινωνικό περιβάλλον, ρευστό εσωτερικό πολιτικό τοπίο και αβέβαιο διεθνές με τον αρχόμενο νέο κύκλο οικονομικής κρίσης, Σαμαράς και Βενιζέλος είναι εύλογο να φοβούνται τις εκλογές όπως ο διάβολος το λιβάνι. Ιδιαίτερα ο Σαμαράς θέλει να προεδρεύσει στην Ε.Ε. κατά πρώτο εξάμηνο φέτος, ακόμη κι αν γνωρίζει ότι η εκλογική διάσωσή του δεν μπορεί να είναι εισαγόμενη κι ότι δεν πρόκειται να κερδίσει στην παράταση.

Σαμαράς και Βενιζέλος οργανώνουν παρατεταμένο εμφυλιοπολεμικό προεκλογικό κλίμα, με αιχμή τη θεωρία των δύο άκρων και μοναδική επιδίωξη τη δυσφήμιση του ΣΥΡΙΖΑ. Ένας τέτοιος σχεδιασμός κινείται στην κόψη του ξυραφιού... Επίσης είναι πιθανόν να σχεδιάζουν και «ανίερους συμμαχίες» - εξ αντικειμένου... Τι άλλο να σημαίνει άραγε η αδιαφανής πώληση του 902; Συνήθως, ιστορικά τέτοιες κινήσεις παράδοσης της προπαγανδιστικής ισχύος ενός αριστερού κόμματος παραπέμπουν σε ανομολόγητες ευρύτερες πολιτικές συμπτώσεις.

Κατά την προεκλογική περίοδο, στην οποία άτυπα θα μπούμε τον Σεπτέμβριο, Σαμαράς και Βενιζέλος θα ενεργοποιήσουν και τις μεθόδους «κοινωνικού αυτοματισμού», προκειμένου να αποτρέψουν ή και να διασπάσουν την αναγκαία λαϊκή ενότητα. Το φθινόπωρο κάθε γειτονιά, κάθε δήμος, κάθε σχολείο και κάθε νοσοκομείο που κλείνει, κάθε παρέα ανέργων, κάθε στέκι νεολαίας, κάθε οικογένεια τσακισμένων μεσαίων μπορούν να συναποτελέσουν ένα τεράστιο πολιτικό εργαστήριο, ώστε με αγώνες να δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη δημοκρατική ανατροπή. Όστε οι εκατοντάδες χιλιάδες φτωχοί, τα εκατομμύρια θύματα του Μνημονίου να φθάσουν στις κάλπες και να στείλουν αποφασιστικό μήνυμα στο μνημονιακό κατεστημένο. Ο ΣΥΡΙΖΑ, με αυξημένη πειστικότητα μετά το συνέδριό του, οργανώνει την αποτελεσματική παρουσία του στη Βουλή και την κοινωνία.

ΤΟ ΒΗΜΑ

Ψυχραιμία και σοβαρότητα

Του ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΑΤΖΗ

Το σύνδρομο του «ομφαλού της γης» είναι ίσως ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τη νέα θέση που προσπαθεί να διεκδικήσει η Κύπρος στον καινούργιο γεωπολιτικό χάρτη της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Η ανακάλυψη κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην ΑΟΖ αποτελεί σαφές πλεονέκτημα, το οποίο με λάθος χειρισμούς θα μπορούσε να μετατραπεί σε μειονέκτημα.

Μέχρι στιγμής φαίνεται να υπάρχει κατανόηση της πραγματικότητας και οι χειρισμοί που έγιναν τόσο από την κυβέρνηση Χριστόφια όσο και από την κυβέρνηση Αναστασιάδη έχουν το χαρακτήρα της σοβαρότητας αλλά και της εγκατάλειψης στερεοτύπων, τα οποία αποτελούσαν κατάλοιπα της περιόδου που η Κύπρος μετέσχε στο Κίνημα των Αδεσμεύτων, κερδίζοντας τον τίτλο «Κούβα της Μεσογείου», που μάλλον δεν λειτούργησε βοηθητικά. Στο παρελθόν η Κύπρος επεδίωξε να παίξει ρόλους τους οποίους δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να υποστηρίξει. Η ισορροπία μεταξύ Ανατολής και Δύσης την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου τη συνέθλιψε στις μολόπετρες των συμφερόντων των δύο υπερδυνάμεων. Οι άνευ όρων σχέσεις με τους Αραβες την κατέστησαν «ύποπτη» για τις ΗΠΑ και το Ισραήλ. Οι περιέργες οικονομικές σχέσεις με σερβικά και ρωσικά συμφέροντα την έβαλαν στο στόχαστρο αυτών που διεκδικούσαν τον ίδιο «ζωτικό οικονομικό χώρο».

Αυτά δεν συνέβησαν τυχαία. Η Κύπρος δεν είχε το υπόβαθρο να υποστηρίξει τους ρόλους αυτούς. Συχνά αυτοδιαφήμιζε τις προθέσεις της να γίνει «περιφερειακό κέντρο» χρηματοπιστηριακών συναλλαγών, παροχής υπηρεσιών, εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου, ιατρικής περίθαλψης... Και όλα αυτά για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης και προσπάθειας μετατροπής της σε κάτι το οποίο δεν μπορούσε να ήταν. Σήμερα, το φυσικό αέριο δίνει πραγματικές δυνατότητες αξιοποίησης της θέσης της και ίσως πρώτη φορά μπορεί να έχει την «πολυτέλεια» να θέτει με αξιοπιστία όρους. Το στοίχημα που πρέπει τώρα να κερδίσει η Κύπρος είναι η σωστή επίλυση του Κυπριακού, αρκεί να παίξει σωστά τα χαρτιά που κρατάει στα χέρια της.

Αν δεν υπερεκτιμηθεί, λόγω ενθουσιασμού, η πραγματική διάσταση αυτού του πλεονεκτήματος, μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά, ανατρέποντας τα δεδομένα της εισβολής του 1974. Η αξιοποίηση της συγκυρίας είναι επιτακτική ανάγκη και η χρονική στιγμή ίσως η καλύτερη των τελευταίων 40 χρόνων.